

FUNDACJA GENERALI ŻBIETY ŻAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Historyczno-Krajoznawcze
oraz Wzrostku Sztuki
87-100 Toruń, ul. Podmurze 90 tel. 056 22 186
e-mail: fapak@wp.pl, www.zawacka.pl

MEMORIAL
Generał Marii Wittek

[fot. (kopia)]

AK
Pomorze

BONCZA-OZDOWSKA Barbara
ps. „Niezapominajka”

Materialy przygotowane
o Fundacji
i Marii Żywińskiej
w ZIAK Pomorze
reg. Wielkopolska
NS

5026/NSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

BONCZA-Ondowska Barbara.....

ps. *Nierozpoznajka*.....

I./1. Relacja ✓ k. 3

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora ✓ k. 18

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora ✓ k. 1

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja ✓ k. 3

V. Nazwiskowe karty informacyjne

VI. Fotografie fot. II/2: 4, 8, 17

III

Relacja własna:

- Relacja własna sporządzona przez Barbarę Bouicz-Ozdowską ps. „Nierapominska”
rępisz kopia k. 3, s. 4-3

Barbara Bona-Osadowska

60-268-Pomani

ml

Pomani 9 11 92

7

Zywność

urodzona 15 III 1926 w Gutowie Małym
pow. Wresnie woj. pomorskie. Od 1930 - 1945

12 wygubionej w 1944, daty 1945,

była to mieszkał w Wiatracie 8 km za

Wgrankem), mieszkała w Wiatracie 2 1/2 km

całkowicie, pow. Żywność woj. pomorskie. W 1945

jak Wiatracie była własnością mojej rodziny.

Do sierpnia 1939 r. ukończyła tel. gim. w gimnazjum

z im. Szwarczyńskiego w Pomaniu.

Podczas okupacji niemieckiej pracowała w fabryce

i jej pracowała na nim przy drodze do

brzo. W końcu lutego 1944 po krótkim czasie

wprowadziła do organizacji Z. W. Z., a potem

od lutego 1944 do 1945 r. w Wiatracie w 1945 r.

1945 r. Pełniła tam funkcję sekretarki, same

stanowiła własne polityce w Wiatracie przez pracę

i nie uchybiała zdraźniła i dochowała tej tajemnicy

J. K., który po zaarrestowaniu przez gestapo uciekł

z Wiatraci i na u nas schronił, przynajmniej w 1945 r.

1941 składowałem przed panem Gustawem Wójcikiem
moim dawidkiem, był promiennik Jacek Szumowski
a po jego zamordowaniu przez gestapo, Franciszek
Budziatek zamieszkały obecnie w Pile przy ulicy
Gł. Wł. Kołbe 36. Po II wojnie w 1947 r. zda-
łem maturę, w XXIII gimnazjum w Łodzi. Od 1947 parsiłem się
do czerwca 1949 studiowaniem na Wydziale Biologii
U. Żr. gdzie odnosiłem ^{na} ~~nie~~ ^{wyd. 100} ~~nie~~ ¹⁰⁰ ~~nie~~ ¹⁰⁰
współpracowałem jako asystent w pracach własnych z
stacjo. do Warszawy w 1949, następnie w 1950 r. do
w Poznaniu na Wydział Lekarski, który skończyłem
we wrześniu 1954 r. w okresie pracy w Poznaniu
szedłem do szpitala przy ul. Słowackiego w Poznaniu
skierowałem się m. in. do 1954 r. i rozpracowałem
specjalizacji z ginek. i ped. oraz z katedrą fizjologii
ordynatorem oddziału ginek. w Warszawie zosta-
łem woliwnie ze specjalizacją ginek. i ped.
w 1954 r. uzyskaniem stypendium specjalizacji w ginek.
i ped. i skierowaniem do Instytutu Ginek. i Ped. w Poznaniu przy
Wydziale Lekarskim od października 1957 - 1959 r. Za-
kładałem ginek. i ped. w Warszawie. Po zdaniu I stopnia i podmi-
gody pozostanie odmiennym wykonywaniem pracy w ginek.
nie zakwalifikowano mnie do II specjalizacji
ginek. i ped. w Inst. Ginek. i Ped.

I/2

Dokumenty sensu stricto:

- Dyplom mianowania porucznika dra med. Barbary Boriny-Ordowskiej na stopień kapitana z dniem 11 listopada 1988 r. przez Prezydenta Rzeczypospolitej Juliusza Nowinę Boholnickiego, Londyn 11 listopada 1988 r. mps kopia, k.1, s.1
- Oświadczenie świadka Stanisława Kabacińskiego ps. „Bartek”, Gotarzew 27 kwietnia 1990 r. mps kopia k.2, s.2-3
- Oświadczenie świadka Franciszka Budzialka ps. „samobny”, Piła 30 kwietnia 1990 r. mps kopia, k.2, s.4-5
- Deklaracja ustunkowa i prośba o przyjęcie w poczet ustunków Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Kraju, 6 stycznia 1992 r. mps/mps kopia k.2, s.6-7
- Zaświadczenie Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych o uprawnieniu do ulg i świadczeń dla kombatantów i niektórych osób będących ofiarami represji [z fot.] wojennych i okresu powojennego, 2 maja 1994 r. mps/mps kopia k.1, s.8
- Zaświadczenie o przyznaniu przez Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Odznaki Weterana Walk o Niepodległość, Warszawa 17 września 1995 r. mps kopia k.1, s.9
- Legitymacja nr 45-95-13 posiadająca odznaczenie Krzyżem Armii Krajowej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 7 grudnia 1996 r. mps kopia k.1, s.10
- Deklaracja - zgłoszenie przystąpienia do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, 19 sierpnia 1998 r. mps/mps kopia k.2, s.11-12
- Śpis dokumentów w sprawie przyjęcia na ustunka wyjątkowego 52 ŻAK, Formani 10 października 1998 r. Zakwestionowanie stopnia kapitana z powodu nadania stopnia przez niekompetentnego, samorwowanego prezydenta RP w Londynie mps kopia k.1, s.13
- Opiniowanie Komisji Weryfikacyjnej Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska w Poznaniu i decyzja o przyjęciu w szeregi ustunków wyjątkowych Związku z 4 września 2000 r. mps kopia k.1, s.14
- Opiniowanie Komisji Weryfikacyjnej Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska w Poznaniu i decyzja o przyjęciu w szeregi ustunków wyjątkowych Związku z 4 września 2000 r. mps/mps kopia k.1, s.15
- Decyzja o skreśleniu z listy ustunków wyjątkowych na skutek rezygnacji Barbary Boriny-Ordowskiej, Formani 15 stycznia 2002 r., 52 ŻAK Okręg Wielkopolska mps kopia k.1, s.16
- Legitymacja stopnia wojskowego nr 574/88 kapitana służby zdrowia, Londyn
legitymacja 0031 ustunkowa w Solidarności Polskich Kombatantów, Formani [z fot.] mps/mps kopia k.1, s.17
- Legitymacja nr 1024 Polskiego Związku Weteranów II Wojny Światowej w Kraju upoważniająca do występowania w historycznym mundurze Wojska Polskiego II R.P. mps/mps kopia k.1, s.18

RZECZPOSPOLITA POLSKA

DYPLOM

MIANUJE

Pania Porucznika Dra med. Barbare Boncza-Ozdowska

KAPITANEM

w korpusie oficerów SŁUŻBY ZDROWIA z dniem 11go listopada 1988 roku.

Londyn dnia 11go listopada 1988

L/dz. 574/88

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

Juliusz Nowina Sokolnicki
Juliusz Nowina Sokolnicki

Kelaciński Stanisław -
"Bartek" - Gołańcz,
woj. pilskie.

Gołańcz dnia 27 kwietnia 1990r.

9

.....
imię, nazwisko, pseudonim i adres
składającego oświadczenie
(dla mężatek nazwisko panieńskie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, uczestnik (czka) - (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. - od - do)
Związku Walki Zbrojnej - Armii Krajowej od m-ca kwietnia 1941r. do ..
22. stycznia 1945r. .. placówki AK Czeszewo, b. powiat wągrowiecki

świadomy odpowiedzialności za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący (a) się
dowodem osobistym (innym dokumentem), seria i numer AB .. z dn. 23.VII.1979

wystawnionym dnia przez .. Naczelnika Miasta i Gminy Gołańcz

oświadczam, że Ob. Barbara Bończa - Ozdowska .. syn (córka) Floriana
urodz. dnia 15 marca 1926r. .. w Gutowie Małym, b. pow. Wresz-
nia

jest mi znany (a) osobiście jako uczestnik (czka) - wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę
obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym (cą) oświadczenie
i czasokres od - do) .. od lutego 1941r. do stycznia 1945r. .. jako zaprzysiężo-
ny żołnierz AK - pełniła funkcję sanitariuszki w miejscowej placówce w ..
Czerlinie, oraz jako łączniczka w tejże placówce. Przeszkolenie jako
sanitariuszka otrzymała przez dr. Piotra Kowalika, pseudonim "Albin"
z placówki Gołańcz. Utrzymywała z nim stały kontakt. Udzielała też
pomocy miejscowej ludności. Poza tym pomagała miejscowej ludności
w produktach żywnościowych, gromadziła lekarstwa, bandażę, opatrunki.

Wyżej wymieniony (a) posiadał (a) pseudonimy (y) "Niezapominajka"

stopień wojskowy .. pełnił funkcję sanitariuszki ..
oraz brał udział w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaje,
miejscowości, czasookresy itp.) Gromadzenie lekarstw, środków opatrunkowych,
przenoszenie rozkazów, ulotek do innych grup, pomaganie miejscowej lud-
ności w udzielaniu żywności, podtrzymywanie ducha narodowego, organi-
zowanie w podziemiu świąt narodowych, szczególnie 3 Maja itp.

W 1944/45 r. ukrywała członka AK - zbiegłego z rąk polioji /Gestapo/
Edmunda Michalaka z Czerlina

Wyżej wymieniony był represjonowany (a): .. nienie jej rodzaju, miejscowości, czasookres, organy represjonujące (nazwę), z jakich powodów itp nie była, ..

Jeśli świadek jest członkiem organizacji kombatanckiej powinien podać jej nazwę, wpisać numer legitymacji członkowskiej, datę jej wydania, przez kogo ..

o członka Związku Bojowników o Wolność i Demokrację - Koło Gołańcz ..
Legitymacja wydana przez Zarząd Woj. w Pile - 11.V.1984r. Działalność
Kombatancka - Ruch Oporu - AK.

Czy świadek posiada uprawnienia kombatanckie, podać kiedy i przez kogo przyznane, nr legitymacji (zaświadczenia), datę wydania tak - jak wyżej.

ob. Kabacinski Stanislaw
ZB WID z 1945 Ruchu Oporu AK na terenie
Czeszce pow. Hgrobnice posiada pseudonim Sar Kabacinski
mon. Bartek
własnoręczny podpis

W/wym. posiada 0320160
z wpisem od 14-04-1941 do 22-01-1945 Ruch Oporu, AK
Pila, data 30.05.02

Handwritten signature

Sekretarz
Zarząd Wojewódzki
ul. Tykocinowa

potwierdzam wiarygodność podpisu
świadka

Zr. Zgromadzenia
POLSKICH
KOMBATANÓW
ul. Złoty Młyn 15
60-817 Poznań
16/05/92

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
o WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
KOŁO MIEJSKO-GMINNE
62-130 Gołańcz

Gołańcz, dnia 27 kwietnia 1990r.
miejscowość, data

pieczęć organizacji kombatanckiej,
imię i nazwisko, funkcja

Budziak Franciszek Piła dnia 30.04. 19 90 r. X

" Samotny"

Piła ul. woj. piłskie

imię, nazwisko, pseudonim i adres
składającego oświadczenie
(dla mężatek nazwisko panieńskie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, uczestnik (czka) – (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. – od – do)
Związku Walki Zbrojnej-Armii Krajowej od m-ca kwietnia 1941 do
22 stycznia 1945 r. komendant placówki AK, Nowa Wieś b. powiat Szubin

świadomy odpowiedzialności za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący (a) się
dowodem osobistym (innym dokumentem), seria i numer . FW.

wystawionym dnia przez 10. marca 1967. KKKO Piła

oświadczam, że Ob. Barbara Bończa- Ozdowska syn (córka) Floriana
urodz. dnia 15 marca 1926 r. Gutowie Małym, b. pow. Września

jest mi znany (a) osobiście jako uczestnik (czka) – wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę
obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym (cą) oświadczenie
i czasokres od – do) od lutego 1941 r. do stycznia 1945 r. – jako zaprzysiężony
żołnierz AK-pełniła funkcję sanitariuszki w miejscowej placówce w Czerlinie
oraz jako łączniczka w tejże placówce. Przeszkolenie jako sanitariuszka
otrzymała przez dr. Piotra Kowalika, pseudonim "Albin" z placówki Gołańcz.
Utrzymywała z nim stały kontakt. Udzielała też pomocy miejscowej ludności.
Poza tym pomagała miejscowej ludności w produktach żywnościowych, gromadziła
lekarstwa, bandażę, opatrunki.

Wyżej wymieniony (a) posiadał (a) pseudonimy (y) .. "Niezapominajka "

stopień wojskowy pełnił funkcję sanitariuszki
oraz brał udział w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaje,
miejscowości, czasookresy itp.) Gromadzenie lekarstw, środków opatrunkowych,
przenoszenie rozkazów, ulotek do innych grup, pomaganie miejscowej lud-
ności w udzielaniu żywności, podtrzymywanie ducha narodowego, organizowanie
w podziemiu świąt narodowych, szczególnie 3 Maja itp.
W 1944/45 r. ukrywała członka AK-zbiegłego z rąk policji/Gestapo/
Edmunda Michałaka z Czerlina.

Wyżej wymieniony był represjonowany (a): wymienić jej rodzaje, miejscowości, czasookres, organy represjonujące (nazwę), z jakich powodów itp. nie była.

Jeśli świadek jest członkiem organizacji kombatanckiej powinien podać jej nazwę, wpisać numer legitymacji członkowskiej, datę jej wydania, przez kogo Członek ZBoWiD - Koło Miejskie Piła
Legitymacją wydana przez Woj. Zarząd ZBoWiD w Pile dn. 17.01.1984 r.,
Nr 0197685 Działalność Wojna Obronna 1939, obozy jenieckie.

Czy świadek posiada uprawnienia kombatanckie; podać kiedy i przez kogo przyznane, nr legitymacji, (zaświadczenia), datę wydania tak - jak wyżej.

Budejak Franciszek

Wojny Obronnej 1939 i
metoda amercicka z kucm oporu
nie jest zweryfikowany

0197685

Wzrost: 170 cm
Data: 30-05-02
Z wyjątkiem od 1-09-1939 r do 13-09-1939 r. Wojna obronna 1939
metoda od 20-09-39 do 9-12-1939 r.

Przewodniczący
Włodzisław Czerwiński
Kole Miejskie ZBoWiD

Budwick
własnoręczny podpis

[Signature]

Sekretarz
Zarządu Wojewódzkiego
w Pile
płk. rez. Józef Tykutowicz

potwierdzam wiarygodność podpisu
świadka

miejsowość, data

[Signature]
POLSKICH
KOMBATANÓW
ul. [illegible] 13
60-813 Poznań
1718590

pieczęć organizacji kombatanckiej,
imię i nazwisko, funkcja

STOWARZYSZENIE POLSKICH KOMBATANTÓW
W KRAJU

(K)

7.

Koło _____
Oddział Wojewódzki (międzywojewódzki)

leg. P 040

STOWARZYSZENIE POLSKICH KOMBATANTÓW
w Kraju

ZARZĄD GŁÓWNY W WARSZAWIE
ODDZIAŁ MUNDUROWY W POZNANIU
Zespół Weteranów II Wojny Światowej

DEKLARACJA CZŁONKOWSKA

Proszę o przyjęcie w poczet członków _____
Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Kraju.

Barbara Bonera - Ozdowska
(podpis)

Adres pocztowy 60-268 Pomara ul.
Telefon _____

DANE OSOBOWE

1. Imię i nazwisko Barbara Bonera - Ozdowska
2. Imiona rodziców, nazwisko panięńskie matki Floriani Maria
z domu Graffstein (dla mężatek - nazwisko panięńskie)
3. Data i miejsce urodzenia 15 III 1926 Gutowo Małe pow. Kępno
4. Ostatni przydział w regularnych oddziałach Wojska Polskiego lub
w formacjach zaliczonych do kombatanckich w rozumieniu Statutu
SPK w Kraju 4. kl. por. rez. (obrz.) cel. honor.
lutego 1941 r. do 9 V 1945 r.
5. Stopień wojskowy (ze starszeństwem) kapitan lekarz
6. Pseudonimy 4. kl. z pominięciem
7. Posiadane ordery i odznaczenia (i przez kogo nadane) Krzyż Oficerski
Polskiej Republiki - Berdka Prezydentem na
uchodźstwa - Juliusz Romisz - Sołtyski Ochot
2 dnia 11 XI 1988 w 70 rocznicę niepodległości Polski
8. Przebieg służby wojskowej (w regularnych oddziałach i formacjach
konspiracyjnych), represjonowanie (rodzaje) w TK od końca
lutego 1941 do końca wojny 9 V 1945 r. Doświadczenia
3 lata starostwa w TK odznaczono mnie ze względu na pochodzenie
chcąc wyeliminować moją rodzinę - 3x zrehabilitacja ze szpitali
i szpitali ze względu na wykonanie przerwanych usług - nie dostałem
skutku. mnie do pracy dobierali mimo że 2 pu
feserów i 1 docent umiali że praca zastępuje na prac
dobierali

9. Dokumenty (ew. oświadczenia świadków) ustalające przydział wojskowy, organizacyjny, posiadany stopień wojskowy, ordery i oznaczenia :

brak na zdaniu

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem oraz zobowiązuję się przestrzegać postanowień Statutu SPK w Kraju i Jegowladz.

6 I 1992

(date)

Barbara Bonica-Czdała

(podpis)

AB

Seria i nr dow. osób.

ZALĄCZNIKI:

Członkowie wprowadzający :

1.

PREZES
[Signature]
Bik kawalerii w st. spocz.
Czesław Nowotarski

2.

DECYZJA ZARZĄDU KOŁA:

przyjęte na Sejmie Regionalnym

[Signature]
[Signature]
[Signature]

Data przyjęcia w poczet członków

SPK w Kraju

2 I 1992.

NR EWIDENCYJNY SPK w Kraju

STOWARZYSZENIE
WETERANÓW I BOJOWYCH
W KRAJU
KOŁO NR 3
ul. 574 FORNAN, st. Niezłomność

2668
1.

ZAŚWIADCZENIE

Nr **84023/89054**

BOŃCZA OZDOWSKA
Nazwisko

BARBARA PELAGIA
Imiona

15.03.1926 GUTOWO MAŁE
Data i miejsce urodzenia

**URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH**

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

WICEDYREKTOR
ZESPOŁU WERYFIKACJI
mgr Edyta Szumniewska

22.03.1993
Data

Barbara Ozdowska - Ozdowska
podpis posiadacza zaświadczenia

**RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIENI
USTAWOWYCH**

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
02.1941	01.1945	Służba w ZWZiAK	Art 1

Łącznie: lat **4** miesięcy

Zmiana: lat miesięcy

Adres zamieszkania
POZNAŃ

WICEDYREKTOR
ZESPOŁU WERYFIKACJI
mgr Edyta Szumniewska

m.p. *mgr Edyta Szumniewska*
Podpis

Za zgodność odpisu z oryginałem

2.5.94
data podpis

KIEROWNIK
JRZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
SEKRETARZ STANU

pryznaje
Panu (Pani) **Barbarze**
BONCZA OZDOWSKIEJ

ODZNAKĘ
WETERANA WALK
O NIEPODLEGŁOŚĆ

PIECZĘĆ

Warszawa, dnia *11* 1995 r. SEKRETARZ STANU

RZECZPOSPOLITA POLSKA

POSTANOWIENIEM

z dnia 7 grudnia 1995 r.

LEGITYMACJA

Pani **BOŃCZA-OZDOWSKA**

Barbara c. Floriana

odznaczona została

**KRZYŻEM
ARMII KRAJOWEJ**

Nr 45-95-13

Warszawa

dnia 7 grudnia 1995 r.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Lech Wałęsa
Lech Wałęsa

Barbara Baisze

SZZAK *Okresu Walk* Zal. nr 2 do regulaminu przyjmowania i skreślenia członków SZZAK

wpływ *19.8.98*

L. dz. *953/98*

Nr. ewid

Środowisko/Kolo

Okreg

DEKLARACJA CZŁONKA ZWYCZAJNEGO

Zgłaszam przystąpienie do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Związku.

data

Barbara Baisze - Ozelska
/podpis/

adres zamieszkania:

62-12713 Pomer ul

ul.

telefon:

DANE EWIDENCYJNE

Nr PESEL

(według dowodu osobistego)

- Nazwisko i imiona *Bonina-Ozelska Barbara Pelagia zofia*
- Dla meżatek nazwisko panięskie
- Data i miejsce urodzenia *15.12.1920 Gutowo ul. Matejki w Wierzbnie*
- Imiona rodziców *Stoniarz i Elżbieta*
Nazwisko panięskie matki *Grafstein*
- Pseudonimy *niezapisane*
- Data wstąpienia / określ miesiąc i rok / do:
a / SZP
b / ZWZ / SZZAK *02.1944 - 07.1945 str. I Legionu 4 lata*
c / organizacje scalone, podporządkowane, współpracujące z AK
- Przydział organizacyjny *Polski Związek Weteranów II Wojny Światowej w Kraju*
- Okreg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności, podać nazwiska, pseudonimy, i stopnie wojskowe dowódców / *pułkownik Karkler Genet w Warszawie*
- Odnaczenia uzyskane w AK: *kapitan st. zdrowia*
- Inne odznaczenia *Oznaka Weterana Walk o Włocławek*
2) Prezydencja Polska Portanowice 7 grudnia 1955 - Pani Bonina Ozelska Barbara z zofia
zofia odznaczona Krzyżem Armii Krajowej
Prezydent Prezydencja Polska
Lech Wałęsa

10. Przebieg służby / okresy, nazwa, funkcja, przeszkolenie, stopień wojskowy /

a / do 1939r. -----

b / SZP, ZWZ - AK / przysięge

przyjął -----

dnia -----

c / PSZ na Zachodzie -----

d / po 1944r. -----

11. Karta kombatancka / Nr. data

wystawienia, kto wydał / -----

12. Represjonowany / rodzaj /

a / 01.09.1939 - 15.01.1945 -----

b / po 15.01.1945r. -----

Dowód osobisty

Seria i Nr

DI

z dnia

13.11.1991

wydany przez

Prezydenta Miasta Pomarań

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam swym podpisem

Barbara Bałcar-Osolańska

KOMISJA WERYFIKACYJNA ŚRODOWISKA / KOŁA

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji jako wystarczające do uzyskania uprawnień członkowskich Świątowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej według warunków Statutu Związku

Jako zweryfikowana przez Urząd d/s Komb. i Osob Repres. (Śaświa: ~~czynie Nr. 84023/89059~~) i ~~stosownie do opinii Zarządu Śro~~

Nazwisko i imię

Środowiska "PAZAC" (prot. z dnia 8.X.1998r.) uzyskał

Pseudonim

1. ~~ma prawo i obowiązki członka zwyczajnego SZZA~~

Podpis

2. -----

Pieczęć

3. -----

Edward Pań /-/- Hanna Nowicka

PREZYDIUM ZARZĄDU OKRĘGU

Osoba składająca niniejszą deklarację została przyjęta w poczet członków zwyczajnych Świątowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej - Okręg . . .

Nr weryfikacyjny -----

miejsowość, data -----

Nazwisko i imię

Pseudonim

1. -----

Podpis

2. -----

Pieczęć

3. -----

Nr leg. -----

Światowy Związek Żołnierzy
ARMII-KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA
60-713 Poznań, Al. Niepodległości 18
Tel. 541-462, 541-918
ŚRODOWISKO ŻOŁNIERZY OKRĘGU
POZNAŃSKIEGO »PALAC«

Zu-Ak_uP-3-16-98

Poznań, 10 października 1998r.

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej

Okręg Wielkopolski

w Poznaniu

SZŻAK Okręg Wielkopolski
wpływ 02.5.98
L. dz. 1186/98

Środowisko "PALAC" SZŻAK w Poznaniu przekłada w załączeniu dokumentację Pani dr. Barbary Bończy Ozdowskiej w sprawie przyjęcia na członka zwyczajnego SZŻAK z prośbą o pozytywne załatwienie.

	Ilość kart
1. Deklaracja członka zwyczajnego	2
2. Deklaracja członkowska w spr. przyjęcia do Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Kraju	1
3. Oświadczenie świadka Kabacińskiego Stanisława oraz pismo z 22 maja 1990r. Instytutu Zachodniego	1+1
4. Oświadczenie świadka Budziska Franciszka	1
5. Życiorys własny p. Barbary Bończy Ozdowskiej	2
6. Zaświadczenie Nr. 84023/89059 Urzędu d/s Kombatantów i Osób Represjonowanych	2
7. Legitymacja Krzyża Armii Krajowej	1
8. Legitymacja Polskiego Związku Weteranów II Wojny Świat.	1
9. Legitymacja Odznaki Weterana Walk o Niepodległość	1
10. Świadectwo pracy Wojskowego Szpitala w Elblągu	1
11. Dyplom nominacji na kapitana	1
12. Arkusz informacyjny (Ewidencja członkowska)	1

Dokumenty wymienione w pozycji 1-3-4-6-7-8-9-10 podłączone są jako kserokopie. Nie można uznać Dyplomu nadania stopnia kapitana, gdyż pochodzi z nadania niekompetentnego, samowładczego prezydenta RP w Londynie z 11.XI.1998r. Tego rodzaju nominacje wojskowe od 1989r. w III Rzeczypospolitej Polskiej określały Orny Władzy Rządu w Warszawie. Powyższa desaprobata znajduje też uzasadnienie w deklaracji organizacji niepodległościowych na Emigracji, zamieszczonej m.i. w Biuletynie Informacyjnym Nr.1/1997r SZŻAK, Okręg Wielkopolski.

Pani dr. Barbara Bończy Ozdowska posiada uprawnienia kombatanckie z nadania Urzędu d/s Kombatantów i Osób Represjonowanych, który zweryfikował Jej konspiracyjną działalność w służbie ZWZAK w okresie od lutego 1941r. do stycznia 1945r. Fakt ten uzasadnia możliwość nabycia przez p. B. Bończy Ozdowską praw i obowiązków członka zwyczajnego SZŻAK. Taką ocenę weryfikacyjną Zarząd Środowiska "Palac" wyraził na posiedzeniu Prezydium 8.X.1998r.

z upoważnienia Zarządu Zarządu Środowiska

Edmund Ren

Hanna Nowicka

Światowy Związek Żołnierzy
Armii Krajowej
Okręg Wielkopolska
Al. Niepodległości 16
60-713 Poznań, tel. 8-541-918
Konto: PKO BP I O/N Poznań
Nr 1020

ORZECZENIE KOMISJI WERYFIKACYJNEJ
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

AK-P-3-4-00

Komisja działająca na podstawie Statutu Ś. Zw. Ż. AK i obowiązującego regulaminu przyjmowania

członków

dnia 17. 08. 2000 r. 199...r

Kol. Barbara Bończa-Ozdowska

s/c Floriana i Marii

w Gutowie Małym

rozpatrzyła deklarację

pseud. "Niezapominajka"

ur. 15 marca 1926 r. 199...r

zam. w 60-278 Poznań,

60-268

i na podstawie przedstawionych dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią Środowiska ORZEKA
uznać, że w/wym. spełnia warunki przynależności do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
w charakterze członka zwyczajnego i ustala następujące okresy działalności kombatanckiej:

- ZWZ-AK Okręg Pomorze
1. Placówka Czerlin od lutego 1941 do stycznia 1945 r.
 2. od do
 3. od do

UZASADNIENIE

Przynależność do ZWZ - AK ustalono na podstawie opinii Środowiska
"Pałac", oświadczeń świadków i zaświadczenia kombatanckiego
Nr. 84023/89054

Podpisy Komisji Weryfikacyjnej:

1. Przewodniczący
2. Członkowie

Poznań 17.08. 2000 r. 199...r

DECYZJA

PREZYDIUM ZARZĄDU ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Po zapoznaniu się z orzeczeniem Komisji Weryfikacyjnej Ś. Zw. Ż. AK Okręg Wielkopolska z dnia
4.09.2000 199...r. Prezydium postanawia przyjąć w szeregi członków zwyczajnych Związku

Kol. Barbarę Bończa Ozdowską s/c Floriana i Marii

Nr ewidencyjny 2668

Poznań dnia 6. 09. 2000 r. 199...r

SEKRETARZ ZARZĄDU

[Signature]
mgr Urszula Hoffmann

DRUK OMP UW 500/92 NR 198 MKK

PREZES ZARZĄDU

[Signature]
WICEPREZES
Zarządu Okręgu SZZAK
mgr Maria Krzyżńska

**ORZECZENIE KOMISJI WERYFIKACYJNEJ
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU**

Komisja działająca na podstawie Statutu Ś. Zw. Z. AK i obowiązującego regulaminu przyjmowania

członków
dnia 11.08 2000 r.
Kol. BARBARA BOBORA OZDOUSKI
s/c FLORIANNA I MARI
w GUTOWO WIELKIM

rozpatrzyła deklarację
pseud. WIEŻA POHODJEW
ur. 15 marca 1926 r.
zam. w 64 203 POLNYN
PRUSZKUSIĘGO WZ WAT

i na podstawie przedstawionych dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią Środowiska ORZEKA
uznać, że w/wym. spełnia warunki przynależności do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
w charakterze członka zwyczajnego i ustala następujące okresy działalności kombatanckiej:

1. <u>142-AU OUREG</u>	od <u>01.1941</u>	do <u>01.1945</u>
2. <u>POPORZE PLACOWY</u>	od	do
3. <u>OLECHOWICZ</u>	od	do

UZASADNIENIE

Przynależność do 142 AU w składzie
WPŁYNIAŁA OPINIĄ ŚRODOWISKA PRZEZ
OSWIADCZENIA WYKONANE W ZAKRESIE
Kombatancki 84023/89054

Podpisy Komisji Weryfikacyjnej:

1. Przewodniczący	
2. Członkowie	<u>11.08</u>
Poznań	<u>11.08</u> <u>2000</u> r.

DECYZJA

PREZYDIUM ZARZĄDU ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Po zapoznaniu się z orzeczeniem Komisji Weryfikacyjnej Ś. Zw. Z. AK Okręg Wielkopolska z dnia
11.08 2000 r. Prezydium postanawia przyjąć w szeregi członków zwyczajnych Związku

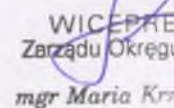
Kol. BARBARA BOBORA OZDOUSKI s/c FLORIANNA I MARI

Nr ewidencyjny 2668
Poznań dnia 6.09 2000 r.

SEKRETARZ ZARZĄDU

Zarząd Okręgu Wielkopolska

PREZES ZARZĄDU

WICEPREZES
Zarządu Okręgu SZIAK
mgr Maria Krzyżanińska

DRUK OMP UW 500/92 NR 196 MM

Światowy Związek Żołnierzy
ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA
60-713 Poznań, Al. Niepodległości 18
Tel. 541-462, 541-919
ŚRODOWISKO ŻOŁNIERZY OKRĘGU
POZNAŃSKIEGO „PAŁAC”
Zn.AK-“P”-73-4-02

SZŻAK Okręgu Wlkp.
wplw 16.T.02
L.dz 62/2002

Poznań, dnia 15.01.2002 r.

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
Zarząd Okręgu Wielkopolska
w P o z n a n i u
+ + +

Dot. Skreślenia z listy członków zwyczajnych p. Barbary Bończa-Ozdowskiej

Niniejszym informuję, że nasz członek zwyczajny, pani Barbara Bończa-Ozdowska nr Okręgu ²⁶⁶⁸... oświadczyła mi telefonicznie ^{w dn. 15.01.02}, że rezygnuje z przynależności do SZŻAK ze względu na wiek (75 lat) i niesprawność w poruszaniu się (protezy w kolanach). Zarząd Środowiska "Pałac" przychyliła się do prośby pani B.Bończa-Ozdowskiej, gdyż przez cały okres należenia do naszego Związku (od IV kw. 2000 r.) ani razu nie była na zebraniu, nie płaci w ogóle składek, nie złożyła wniosku o wystawienie legitymacji. Poza tym ma stopień kapitana i odznaczenie państwowe nadane przez "prezydenta" Sokolnickiego i jest przekonana, że to jest w porządku. Prosimy o skreślenie jej z ewidencji naszych członków.

Wiceprezes

J. Wielanek
(Józef Wielanek)

Prezes Zarządu
Środowiska „PAŁAC”
Hanna Nowicka

LEGITYMACJA stopnia wojskowego Nr <u>574/88</u> <u>Dr. BONCZA-OZDOWSKA</u> <small>nazwisko</small> <u>Barbara c. Floriana</u> <small>imię i imię ojca</small> Data urodzenia <u>15.03.1926</u> <u>Gutowo Małe, pow. Września</u> <u>Barbara Boncza-Ozdowska</u> <small>podpis posiadacza legitymacji</small>	posiada stopień wojskowy <u>Kapitan Sz. Zdr. W. P.</u> i jest uprawniony do noszenia munduru i dystynkcji, przywią- zanych do nadanego stopnia Londyn, dnia 1.XI.88 <small>miejsce i data</small> Legitymacja wydana przez <small>podpis</small> <u>Gen. Józef Górecki</u>
---	--

SOLIDARNOŚĆ POLSKICH KOMBATANTÓW <u>Barbara Boncza-Ozdowska</u> <small>podpis posiadacza legitymacji</small> WOLNOŚĆ, CAŁOŚĆ NIEPODLEGŁOŚĆ.	LEGITYMACJA <u>WP. 3194/323/</u> <u>Boncza-Ozdowska</u> <small>imię</small> <u>Barbara</u> <small>nazwisko</small> <u>Niezapomnijka</u> <small>pseudonim</small> <u>15.03.1926.</u> <small>data i miejsce urodzenia</small> <u>AK. pow. Legnica</u> <small>przydział, środowisko</small> jest członkiem zwyczajnym - nadzwyczajnym honorowym Solidarności Polskich Kombatantów. <u>Poznań</u> <small>pod dnia</small> <u>14.05 1990 r.</u> <u>M. Kozłowski</u>
--	--

LEGITYMACJA NR 1024

Podpis (Signature)
Barbara Bonda-Ozdowska

POLSKI ZWIĄZEK WETERANÓW
II WOJNY ŚWIATOWEJ W KRAJU
Polish Veterans Union of Second War
in Country

kapitan lekarz

Stopień
Graduate rank

Imię
Christian name

Nazwisko
Surname

Pseudonim
Pen name

Data urodzenia
Date of Birth

Jest upoważniony do występowania
w historycznym mundurze
Wojska Polskiego II R.P.

[Signature]
Prezes
Związek Weteranów II Wojny Światowej w Kraju

I 13

Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora:

- Kwestionariusz dotyczący Barbary Boirny-Ordowskiej mps kopia k.1, s.1
- Świadectwo pracy w Wojskowym Szpitalu Garnizonowym w Elblągu, Elbląg 7.03.1980r. mps kopia k.1, s.2

Ewidencja Członkowska nr.15/95 - Leg.Nr.P-0.40 -

- =====
1. Nazwisko i Imię - Bończa Ozdowska Barbara ps. c.Florjan i Maria -
zd.Graffstein - Ur.15.03.1926r. Gutowo Małe -
 2. Dowód Osobisty - AB. - Wyd. przez Prezydenta m.Szczecina -
Pesel -
 3. Miejsce zamieszkania - ul. - 60-268 Poznań - Tel.
 4. Książeczka Wojskowa -
 5. Legitymacja Inwalidy - Emeryt - od 1.08.1993r. - nr.Z/05/08734176-1-
 6. Uprawnienia Kombatanskie - Legitymacja nr.85023/89054 - Wyd.22.03.1993r.
Przez Urząd d/s Kombatantów Warszawa - /4 lat/ -
 7. Jednostka Wojskowa -
 8. Przynależność Organizacyjna - Działalność AK. od Lutego 1941 - do Maja 1945
- Sanitariuszka - Placówka AK.w Czerlinie pow. Wągrowiec
- Ponadto była łączniczką - Gromadziła lekarstwa -
- Opatrunki - Odzież - i dostarczała żywność do oddziałów
- i pomagała ludności Polskiej -
 9. Szkoły Wojskowe -
 10. Ostatny stopień wojskowy - Kapitan Służba Zdrowia - nad.11.11.1988r.
L.Dz.574/88 - Londyn -
 11. Wykształcenie - Wyższe - Wydział Lekarski w Poznaniu -
Lekarz - Ginekolog -
 12. Ranienia -
 13. Represje -
 14. Działalność - AK. - Czerlin - 1941 - 1945r. -
 15. Odznaczenia - Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski -
Nad.11.11.198r. - Londyn -
 16. Charakterystyka - Na podstawie dokumentów stwierdzamy że -
Bończa Ozdowska Barbara - brała czynny udział w kon-
spiracji AK. na podstawie == terenie pow. Wągrowiec -
za co otrzymała Krzyż Oficerski OO Polski -
i posiada stopień wojskowy - Kapitan -

110 Wojskowy Szpital Sztuczności
82-300 Elbląg
Sekcja Osobowa

Elbląg, dnia 7 marca 1980 r.

Świadczenie pracy

Zaswiadczam, że Ob. Barbara Bończa-Ozdowska, córka Floriana urodz. 15.03.26r. był/a zatrudniony/a w 110 Wojskowym Szpitalu Garnizonowym w Elblągu od dnia 10.10.59r. do dnia 30.11.1962r. na stanowisku lekarza asystenta. Umowa o pracę została rozwiązana - na prośbę pracownika w okresie ustawowym.

Jednocześnie zaświadczam, że pracownikom tegoż Szpitala są wypłacane nagrody jubileuszowe.

KIEROWNIK
Sekcji Osobowej
Leonard Kubacki

Dr Ignaciak
Dr ony gwarant

M. B. Ozdowska
ul. Zwierzyniecka 15
82-300 Elbląg
1702 G.

LEGITYMACJA NR 1024

Barbara Bończa-Ozdowska
Podpis (Signature)

POLSKI ZWIĄZEK WETERANÓW
II WOJNY ŚWIATOWEJ W KRAJU
Polish Veterans Union of Second War
in Country

kapitan lekarz

Stopień
Graduate rank

Imię
Christian name
Barbara

Nazwisko
Surname
BOŃCZA - OZDOWSKA

Pseudonim
Pen name
"NIEZAPOMINAJKA"

Data urodzenia
Date of Birth
15.03.1926 r.

Jest upoważniony do występowania
w historycznym mundurze
Wojska Polskiego II R.P.

Ignaciak
Przewodniczący

113/2

11

II
Materiały uzupełniające relację:

- Delacja Stanisława Kabacinińskiego dotycząca por. Franciszka Guzka, komendanta AK w pow. wągrowieckim, zamordowanego przez okupanta 12.02.1945r., Gostanisz, sierpień 1976 mps kopia k.4, s.1-4

G u z e k Franciszek z Dachowej /Buszewska/ - zginął w więzieniu w Halle an der Saale /w Niemczech/.

Guzek Franciszek, syn Władysława i Cecylii z d. Gapińska, urodził się 11.8.1910r. w Buszewie, powiat Wągrowiec. Pochodził z rodziny rzemieślniczej. W Buszewie spędził lata dzieciństwa, a szkołę podstawową 4 klasową ukończył w 1924 r. w Czesławicach. Wychował się w środowisku, w którym w czasach pruskiego zaboru - nieś skutecznie opierała się germanizacji. W 1906r. w szkole w Czesławicach wybuchł strajk szkolny - i udział w nim brały również dzieci z Buszewa. W latach 1910 - 1912 w Buszewie odbywały się tajne nauczanie historii polskiej, pieśni patriotycznych i ludowych. W 1918 roku, kiedy wybuchło powstanie - z Buszewa zgłosiło się w szeregi gólanieckiej kompanii powstańczej 5 ochotników. Fakty te już w dzieciństwie Guzka miały wielki wpływ na kształtowanie jego osobowości, a w szczególności patriotyzmu.-

W 1924r. Guzek, za namową ówczesnego kierownika szkoły podstawowej w Czesławicach - Damańskiego, zaczął uczęszczać do Państwowego Seminarium Nauczycielskiego w Kępcy. Był pilnym i aktywnym uczniem, serdecznym kolegą i aktywnym członkiem drużyny harcerskiej. Brał też udział w orkiestrze szkolnej.

W czasie 6-letniej nauki w Seminarium Nauczycielskim w Kępcy, Guzek przeżył wiele wielkich uroczystości szkolnych:
- 14 - 15.X.1925r. - jubileusz 60-lecia istnienia seminarium, a jednocześnie nadania tej szkole nazwy "Państwowe Seminarium Nauczycielskie im. Karola Libelta w Kępcy",
- w grudniu 1925 r. - kiedy to urządzono w seminarium obchód ku czci Karola Libelta, podczas którego odśpiewano pieśń o Libelcie, układu dyrektora szkoły - Michała Patery.
Nie ulega wątpliwości, że owe uroczystości wywarły na młodym wówczas Franciszku Guzku niezatarte wrażenie. Każdego roku 9 czerwca, w rocznicę śmierci Libelta, młodzież Sem. Naucz. z Kępcy w grupie kilkunastu z wieńcem udawała się pieszo do Czeszewa, aby na grobie Karola Libelta złożyć wieńiec. Możemy przypuszczać, że w grupie tej nie zabrakło też aktywnego ucznia Franciszka Guzka.

Egzamin dojrzałości zdał Guzek 27.3.1930r. w Państwowym Sem. Naucz. im. Karola Libelta w Kępcy - i pierwszą posadę nauczycielską otrzymał z dniem 1.IX.1930r. w szkole podstawowej w Gębicach, powiat Czarnków. Po roku przeniesiony został do szkoły w Wisieniu, pow. Czarnków, a w roku szkolnym 1931/32 był nauczycielem w szkole podstawowej w Legniszewie - i zawarta znajomość z mieszkańcami tej wsi miała wpływ na dalsze losy Guzka w okresie okupacji. W latach 1932/33 Guzek był nauczycielem w szkole podstawowej w Świnikach, powiat Srem - i od 1.9.1933r. przeniesiony został jako samodzielny nauczyciel do 4 oddziałowej szkoły podstawowej w Dachowej, powiat Srem. W dniu 9.4.1935 r. zdał egzamin praktyczny w zawodzie nauczycielskim z wynikiem pozytywnym.-

Z dniem 1.IX.1939r.miał być Guzek przeniesiony do jednej ze szkół w Poznaniu i podjąć wyższe studia nauczycielskie, jednak wojna uniemożliwiła otrzymanie tego swansu.-

Wojna zastała Guzka z rodziną w Dachowej. Choroba żony i narodziny pierwszej córki Marii uchroniło Guzka zabrania go z poczet zakładników. Przez pewien czas ukrywał się, aby się nie narażać na represje ze strony wojskowych władz okupacyjnych i miejscowych Niemców.

Jesienią 1939r. Guzek miał spotkanie ze swoim kolegą, nauczycielem Piebraszewskim z Kórnika, który wciągnął go do konspiracyjnej organizacji pod nazwą "Dla Ciebie Polsko". Założycielem tej organizacji był nauczyciel z Pierzchna, Konrad Latawiec /aresztowany 23.XI.1943 - rozstrzelany 2.6.1944 w Zabikowie/. Członkami działaczami tej organizacji byli okoliczni nauczyciele, a wśród nich Franciszek Guzek. Wydawała ona dwa razy w miesiącu biuletyn pod tyt. "Młody Demokrat", a następnie "Dla Ciebie Polsko" w ilości po 500 - 1.000 egzemplarzy.

Na pocz.1940r.Guzek otrzymał pracę w pewnym przedsiębiorstwie w Sramie, dokąd codziennie dojeżdżał i tam wśród pracowników - kolegów kolportował wspomniany biuletyn. Ponieważ dość dobrze władał językiem niemieckim, postarano mu się o zmianę pracy - z rozpoczął pracować w komisariacie w Kórniku, gdzie mógł nieść pomoc Polakom.

Pod koniec 1940r. Guzek był zmuszony ukrywać się. Wówczas to została dla niego przygotowana specjalna kryjówka u rolnika Kozłowskiego w Krzyżownikach /kilka km od Kórniko/ - w stodole w sąsiedku. Redagował tam i wydawał prasę konspiracyjną "Dla Ciebie Polsko". Miał tam też aparat radiowy.

Guzkowi było jednak za ciasno we wspomnianej kryjówce. Za zgodą wojewódzkich władz Związku Walki Zbrojnej /ZWZ/ jeszcze jesienią 1940r.udał się na teren powiatu wągrowieckiego, gdzie rozpoczął organizowanie placówek ZWZ.

Pierwsza placówka ZWZ na terenie gminy Gołańcz /a może w powiecie wągrowieckim/ została założona przez Guzka jesienią 1940r. w Czeszewie. Zostali wówczas wciągnięci w jej szeregi: Stachowski Jan i Kujawa Jan. Dalszy rozrost tej placówki miał miejsce 13.4.1941r.,kiedy to zostali jej członkami Kabaciński Stanisław i jego brat Czesław.

W listopadzie 1940r.została założona placówka ZWZ w Czerlinie. Pierwszym członkiem tej organizacji był Władysław Rybczyński,który zwerbował innych. Przez kogo on został zwerbowany - trudno dziś dociec. Guzek bardzo często odwiedzał tę placówkę, gdzie miał starych znajomych jeszcze z lat 1931/32, kiedy to był nauczycielem w Łęgniszewie.

Do spotkania por.Franciszka Guzka z dr.Piotrem Kowalikiem doszło po raz pierwszy na pocz.1941r. w Panigrodzu.Dr.Kowalik był już wówczas członkiem wojskowej organizacji konspiracyjnej pod nazwą "Polska Niepodległa"/od 1940r./ i na tym spotkaniu wyraził zgodę na współpracę z ZWZ.

Działalność por.Franciszka Guzka na naszym terenie miała miejsce od jesieni 1940r. do m-ca czerca 1943r.,czyli prawie 3 lata. Trudno jest dziś ustalić sieć placówek ZWZ, a później Armii Krajowej w naszym powiecie. Guzek przed nikim się nie zdradzał,skąd przyszedł,wzgl.dokąd się udaje. Z posiadanych skromnych danych - placówki Armii Krajowej istniały w b.powie-

cie wagroneckim: w Wągrowcu, Gołdączy, Żabiczynie, Łukowie, Czeszewie, Morakonie, Czerlinie, Panigrodzu, Rybowie, Chojnie.

Działalność por. Guzka nie ograniczała się jednak do granic b. naszego powiatu. Sięgała daleko w b. powiat szubiński, a mianowicie: Dobleszenko, Nowawieś, Laskowica, Gromadno, Iwno, Kazimierzewo, Smoguleckanieś i Keynia /2 placówki/. Pomocnikiem por. Guzka w b. powiecie szubińskim był Franciszek Budziak z Nowej wsi, podoficer rezerwy, który miał łączność z Czerlinem i Panigrodzem. O spotkaniu z Guzkem tak on wspomina:

"..Pierwsze spotkanie z Guzkem miałem w Czerlinie wiosną 1941r. Guzek był członkiem bardzo bystrym, wpłynonym, porywającym. Był bardzo zaangażowany w swojej pracy. Po kilku spotkaniach wyraził dopiero zgodę na udanie się ze mną do Nowej-wsi, do mojej placówki. Wówczas to zaprowadziłem go również do Smoguleckiej-wsi, do ówczesnego urzędnika gospodarczego, Stanisława Piewki. Ja osobiście zorganizowałem na terenie powiatu szubińskiego i Wyrzyskiego 7 placówek AK, a do każdej przynależały 2 - 3 osoby..."

Inny członek AK - Florian Kujawa, obecnie zamieszkały w Wągrowcu tak wspomina:.."Guzek był człowiekiem bardzo tajemniczym, co było dobre w owych czasach. Jak sam instruował, tak też postępował. Jedną z jego organizacyjnych zadań musiała być bardzo rozległa, skoro przychodził w odwiedzinach w odstępach kwartalnych. Docieć do tych komórek obecnie - jest chyba niemożliwością..."

Pod koniec czerwca 1943r. /a była to niedziela/ ogromny cios spadł na konspiracyjne placówki AK w powiecie wagroneckim. Wieczorem około godz. 22 w Morakonie aresztowany został komendant powiatowy - por. Franciszek Guzek, kiedy to po odpočynku chciał się udać w dalszą drogę. Przyczyny tego aresztowania nie zostały dotąd wyjaśnione, wierzymy jednak niezłomie, że zdrady nie było - a musiała być jakaś denuncjacja zewnętrzna ze strony morakonskich Niemców. - Guzek został odprzewodzony przez dwóch policjantów do Gołdączy i tam w istniejącej do dziś altance posterunku, korzystając z chwili nieuwagi żandarmów, skoczył do ogrodu, przebiegł go szczęśliwie i w chwili przeskakiwania przez płot, za którym było już wyrosnięte żyto - został postrzelony przez policjanta Kresa. Kula strzaskała mu nogę, spadł z płotu - i został przez żandarmów przyprowadzony /wzgl. przyniesiony/ do stajni i położony na gnoju. Wezwany lekarz, dr. Piotr Kowalik dokonał opatrunku, po czym Guzek został przewieziony do szpitala w Wągrowcu, gdzie spotkał się ze "swoimi": Stanisławem Tomaszewskim /pochodzącym z Czerlina/ i Marianną Koperską. Czynieili on wszystko, aby jak najdłużej przelecieć w bezpieczne miejsce. Plany te jednak zainicjowało gestapo. Guzek został zabrany do szpitala wojskowego w Gnieźnie i tam dość szybko podleczeni. Jeszcze kulejącego Guzka przewieziono do Domu Żołnierza w Poznaniu - i tam był przesłuchiwany i bity - jednak nikogo nie zdradził.-

Z Poznania - przewieziono Guzka do więzienia politycznego w Torgau /miasto w NRD niedaleko Lipska/. Tam, wyrokiem z dnia 22.9.1944 r. został skazany na karę śmierci. Wyrok wykonany został 12.2.1945r. /czyli "u progu wolności"/ w więzieniu w mieście Halle an der Saale.-

Przed śmiercią por. Franciszek Guzek napisał list pożegnalny do rodziny /miał żonę i 2 córki w wieku 3 - 5 lat/, który został doręczony żonie przez strażnika więzienia. W liście tym Guzek

pisak a.in.: "...Nie obawa przed śmiercią mnie przygniata, lecz to, co niewykonczone pozostać musi..." i dalej "...nie pozostawiam Was w hańbie, gdyż moja śmierć odpowiada raczej bohaterstwu i poświęceniu, niż upodleniu..." W tych słowach zawarta jest treść jego poświęcenia dla sprawy narodowej, którą stawił ponad wszystko - nawet ponad kochającą go żonę i młode wówczas córki, czyli ponad szczęście rodzinne. Takim był zawsze - i takim pozostał do końca. Uważał, że "nie może być pełnego szczęścia w domu, kiedy nie było go w Ojczyźnie".

Przedstawiony powyżej życiorys por. Franciszka Guzka, komendanta AK w powiecie węgrowskim - daje nam jednoznaczne stwierdzenie, że człowiek ten, wychowany w takich środowiskach patriotycznych /wielu rodziuna, Keynia/ nie mógł się w żaden sposób pogodzić z klęską urzędniczą - i bez rezerwy poświęcił się do pracy konspiracyjnej.-

Dziś na działalność por. Franciszka Guzka, jak też i innych konspiratorów na tym terenie możemy różnorodnie patrzeć - jednak jednego nie możemy ująć tym ludziami - to jest patriotyzmu i poświęcenia się bez reszty sprawie Niepodległości Ojczyzny. O tym obszerniej napisał podpisany autor w swojej pracy pt. "Podziemny front w rejonie Gołdączy w okresie okupacji" /maszynopis kwiecień 1975 r./

/Por. Franciszek Guzek w 1939r. nie był mieszkańcem miasta wzgl. gminy Gołdącz. Pozwoliłem sobie jednak umieścić Go na liście ofiar hitlerowskiego faszyzmu z uwagi na jego miejsce urodzenia - tj. Muszewo i jego działalność na tym terenie. Sądzę, że społeczeństwo tutejsze podzieli w pełni moje zdanie/.

Stanisław Kabaciński

Gołdącz, sierpień 1976 r.-

IV

Korespondencja:

- Pismo Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska z 27 czerwca 2000 r. do Barbary Bonicy-Ordowskiej w sprawie rezygnacji z ubiegania się o członkostwo w Związku, Pomoni 27 czerwca 2000 r. *mps kopia k.1, s.1*
- Pismo Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska do Barbary Bonicy-Ordowskiej w sprawie deklaracji sztonowej do Związku, Pomoni 9 listopada 1998 r. *mps kopia k.1, s.2*
- Pismo SZŻAK Okręg Wielkopolska w sprawie deklaracji utonkowskiej Pomoni 24.08.1998 *mps kopia k.1, s.3*
- Pismo przesłane przez Instytut Zachodni w Poznaniu do Barbary Bonicy-Ordowskiej w sprawie wymienienia jej nazwiska we wspomnieniach Stanisława Kabaciszewskiego *mps kopia k.1, s.4*

834/ 2000

27 czerwca 2000 r.

Pani
Barbara Bończa-Ozdowska
ul.
60-265 Poznań

Wobec braku odpowiedzi na pismo z 9 listopada 1998 roku
L.dz. 1281/98 uznajemy za rezygnację z ubiegania się z
członkostwa w naszej Organizacji.

Zwracamy dokumenty

PREZES
Zarządu Okręgu Wielkopolski SZŻAK
ppłk rez. mgr Stefan Ignaszak

DO UMIEJOWOŚCI
Szw. i PW
WOJEW. PRZEW

o/w woj. WPN

Ld. 128/98

9 listopada 8

Szanowna Koleżanka
Barbara Bołocze -Ozdowska
ul.
60 265 Poznań

W zażądaniu deklaracji Koleżanki uprzejmie wyjaśniamy iż nie mamy zastrzeżeń do przynależności do Armii Krajowej natomiast z przykrością informujemy iż zastrzeżenia nasze budzi fakt podany przez Koleżankę stopień Kapitana oraz Krzyż Polonia Restituta nadane przez "Prezydenta RP Juliusza Nowinę Sokolnickiego" niekompetentnego, samozwańczego Prezydenta RP w Londynie.

Jeżeli Koleżanka chce być członkiem naszej organizacji uprzejmie prosimy o przedstawienie książeczki wpjskowej wydanej przez władze RP w kraju.

Równocześnie prosimy o uzupełnienie deklaracji w poz. 7 przydział organizacyjny proszę podać przydział z czasów okupacji i z tego okresu dowódce.

Pan Czesław Nowosielski nie był członkiem naszej organizacji
Termin załatwienia 14 dni.

z Akowskim pozdrowieniem

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Weryfikacyjnej

mgr Maria Krzyżańska

WICEPREZES
Zarządu Okręgu Wielkopolskiego

mgr Jerzy Zurkowski

IV/3

Swiatowy Związek Żołnierzy
ARMII KRAJOWEJ

Poznań dnia 24 sierpnia 1998

L. 01. 009/98

upr

Swiatowy Związek Żołnierzy
Armii Krajowej
Środowisko Pałac
w/m

W załączeniu przesyłamy deklaracje
Pani Barbary Bończy Ozdowskiej
do weryfikacji.

Po załatwieniu prosimy o zwrot do Zarządu Okręgu Wlkp.
Wniosekodawczyni jest osobą niepełnosprawną ma trudności
w poruszaniu.

Załącznik

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Weryfikacyjnej

[Signature]
mgr Maria K...

SEKRETARZ

Zarządu Okręgu Wielkopolska

[Signature]
mgr Urszula Hoffmann

INSTYTUT ZACHODNI
im. Zygmunta Wojciechowskiego
Instytut Naukowo-Badawczy
61-772 POZNAŃ
Stary Rynek 78/79
tel. 52-76-91, tlix. 0413420

24/05-90

Poznań, dnia 22 maja 1990 r.

W. Pani
Barbara Boncza - Ozdowska
ul
Poznań

L. dz.

*Dotyczy
do akt
ombuds
p. B. Boncza - Ozdowska*

Zakład Badania Dziejów
Okupacji Hitlerowskiej

Niniejszym stwierdzam, iż nazwiska: Barbara Ozdowska, Franciszek Budziak figurują we wspomnieniach Stanisława Kabacińskiego - "Podziemny front w rejonie Gołańczy- w okresie okupacji", które znajdują się w naszych zbiorach archiwalnych pod sygnaturą I.Z.Dok.V.373, na następujących stronach: 6,7,12,16,34,35.

Odbitki kserograficzne tych stron załączamy.

STOWARZYSZENIE POLSKICH KOMBATANTÓW
w Kraju
ZARZĄD GŁÓWNY W WARSZAWIE
ODDZIAŁ MUNDUROWY W POZNANIU
Zespół Weteranów II Wojny Światowej

Kierownik Zakładu
v/z. H. Sobanisko
/doc.dr Marian Olszewski/

Za zgodność odpis
z oryginałem
2.5.90
data *Mud*
podpis

AK
Pomorze

BOŃCZA - OZDOWSKA Barbara
ps. „Nierapominajka”

V Narwiśkowe karty informacyjne

i

T. 5026/WSK

AK
Pomorze

BOŃCZA - OZDOWSKA Barbara

ps. „Nierapominajka”

Urodzona 15 marca 1926 r. w Gutowie Matym.
Od 1941 r. do 1945 r. Tętniarka i sanitariuszka
na terenie Placówki Czerlin (pow. Wągrowiec)

BOŃCZA-OZDOWSKA Barbara

B[®]
BARBARA
CZŁUCHÓW

TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

5 906099 000653